



# 20 Jahre Partnerschaft 1996–2016







*Festakt anlässlich des 10-jährigen Jubiläums der Städtepartnerschaft in Neckargemünd (2006) /  
Slavnostní akt u příležitosti 10 letého výročí partnerství měst v Neckargemündu (2006)*



*Zum 10-jährigen Jubiläum der Städtepartnerschaft: Enthüllung des Wegweisers  
in die schöne Partnerstadt Jindřichův Hradec an der Friedensbrücke in Neckargemünd (2006) /  
U příležitosti 10. výročí partnerství odhalení ukazatele do malebného partnerského  
města Jindřichův Hradec na Friedensbrücke v Neckargemündu (2006)*



## **Grußwort des Neckargemünder Bürgermeisters Frank Volk zum 20-jährigen Jubiläum der Städtepartnerschaft zwischen Jindřichův Hradec und Neckargemünd**

*Liebe Mitbürgerinnen und Mitbürger, liebe Freundinnen und Freunde aus Jindřichův Hradec,*

*erfüllt von der Idee, in direkten Begegnungen von Mensch zu Mensch für internationale Verständigung zu wirken und nach den trennenden Jahren des Eisernen Vorhangs einen Neuanfang für unsere beiden Länder zu schaffen, fanden sich im Jahr 1996 einige Menschen aus Jindřichův Hradec und Neckargemünd zusammen, um eine Städtepartnerschaft ins Leben zu rufen. Das war für die damalige Zeit ein noch ungewöhnlicher, zugleich weitsichtiger Schritt. Heute, 20 Jahre später, heute können wir feststellen: Wir haben den richtigen Weg gewählt. Die Partnerschaft zwischen Jindřichův Hradec und Neckargemünd hat Erfolgsgeschichte geschrieben. Wir haben dieses schöne Jubiläum gleich an zwei Wochenenden gefeiert, zunächst in Jindřichův Hradec am 4. und 5. Juni, dann am 24. und 25. September bei uns in Neckargemünd. Mit diesen Feiern bekräftigten wir die Entscheidung unserer Vorgänger, und machen zugleich unseren Willen deutlich, die bewährte Partnerschaft weiter zu pflegen und mit Leben zu erfüllen. Städtepartnerschaften haben sich dabei sehr bewährt, persönliche Kontakte zwischen den Menschen verschiedener Länder zu schaffen. Sie sind heute noch genauso wichtig wie vor 20 Jahren, um den Weg zu einem gemeinsamen Europa der Nationen in Frieden und Freiheit weiterzuführen. Städtepartnerschaften sind zugleich auf die Zukunft ausgerichtet. Daher stand bei uns von Anfang an der Jugendaustausch im Mittelpunkt. Der Schüleraustausch vermittelt unseren Jugendlichen wertvolle Erfahrungen, und hat sich zu einer tragenden Säule unserer Städtefreundschaft entwickelt, die wir auch künftig nach Kräften fördern wollen. Denn unsere Städtefreundschaften wirken an der Basis: Sie machen neugierig auf andere Denk- und Lebensweisen und lassen uns Gemeinsamkeiten und Unterschiede in einer Atmosphäre von Verständnis und Toleranz erleben. Ich freue mich sehr, dass die Freundschaft zwischen unseren beiden Städten zu einer der ersten, zugleich erfolgreichsten Städtepartnerschaften zwischen einer tschechischen und einer deutschen Stadt zählt.*

*Dies war nur möglich, da sich nicht nur die Politikerinnen und Politiker in beiden Städten, sondern auch die Schulen und die Bürgerinnen und Bürger für diesen Weg der Verständigung, Annäherung und Freundschaft eingesetzt haben. Ich möchte daher allen Bürgerinnen und Bürgern unserer beiden Städte, die als Funktionsträger oder „einfache“ Bürger die Partnerschaft in der Vergangenheit getragen haben, bzw. heute noch wirken, ganz herzlich für ihr Engagement danken.*

*Ich bin zuversichtlich, dass wir unsere Partnerschaft so erfolgreich wie bisher weiterführen werden. In diesem Sinne wünsche ich der Partnerschaft viele weitere spannende Begegnungen.*

**Frank Volk, Bürgermeister**

## **Zdravice starosty města Neckargemünd Franka Volka k 20letému jubileu partnerství měst Jindřichův Hradec a Neckargemünd**

*Milé spoluobčanky a spoluobčané, milé přítelkyně a přátelé z Jindřichova Hradce,*

*naplnění ideou, přímého kontaktu člověka s člověkem, působit na poli mezinárodního porozumění a po letech rozdělení „železnou oponou“ vytvořením nového začátku pro naše země, sešlo se v roce 1996 několik občanů z Jindřichova Hradce a Neckargemündu, aby položili základy pozdějšího partnerství mezi našimi městy. Na tehdejší dobu to byl neobvyklý, ale zároveň odvážný a prozřavý krok. Dnes o 20 let později můžeme konstatovat, že jsme zvolili správnou cestu. Partnerství mezi Jindřichovým Hradcem a Neckargemündem poukazuje na úspěšný vývoj v dějinách obou zemí.*

*Toto krásné jubileum jsme oslavovali ve dvou víkendech. Nejprve v Jindřichově Hradci, a to 4. až 5. června a následně 24. až 25. září u nás v Neckargemündu. Těmito oslavami jsme potvrdili rozhodnutí našich předchůdců a současně dali najevo naši vůli v tomto osvědčeném partnerství pokračovat a naplňovat ho životem.*

*Partnerství mezi našimi městy se velice projevilo zejména při vytváření osobních kontaktů mezi lidmi různých států. Tyto kontakty jsou dnes stejně důležité jako před 20 lety a pomáhají nám nadále pokračovat na cestě ke společné Evropě v míru a svobodě. Partnerství mezi městy směřuje do budoucna, a díky tomu stanuly vzájemné výměny a návštěvy především mladé generace ve středu naší pozornosti. Tyto výměnné pobyty zprostředkovávají mladým lidem cenné zkušenosti a tvoří tím nosný sloup celého partnerství. Tuto cestu chceme i nadále ze všech sil podporovat. Přátelství mezi našimi městy působí i na jiné bázi, vyvolává zvědavost ohledně jiného způsobu života a myšlení a my máme možnost toto prožívat společně v atmosféře pochopení a tolerance.*

*Mám velkou radost z toho, že partnerství mezi našimi městy patří k prvním a zároveň nejúspěšnějším partnerstvím mezi českými a německými městy vůbec. Bylo to ale možné pouze proto, že se o porozumění, přiblížení a přátelství zasadili nejenom politici, ale především občané a mladí lidé obou měst. Proto bych chtěl touto cestou poděkovat všem, kteří toto partnerství naplňovali a stále naplňují životem. Já jsem přesvědčen, že budeme v tomto partnerství pokračovat stejně úspěšně jako doposud. V tomto smyslu přeji našemu partnerství mnoho dalších zajímavých a poutavých setkání.*

**Frank Volk, starosta**

## Erinnerungen an die Anfänge der Städtepartnerschaft zwischen Neckargemünd und Jindřichův Hradec

Am Anfang stand die Kunst. 1989 fand in Neckargemünd eine Ausstellung mit Graphiken südböhmischer Künstler statt, darunter auch Künstler aus Jindřichův Hradec. Diese ergab sich aus dem Kontakt zwischen Prof. Herbert Schweizer und Dr. Jaroslav Cempírek sowie Jan Fidler, zwei Persönlichkeiten aus Jindřichův Hradec, die später den Beginn der Partnerschaft unterstützt und aktiv begleitet haben. Damals war noch nicht abzusehen, dass sich schon ein halbes Jahr später die Welt verändern und der Ostblock sich auflösen würde.

Sehr bald nach dem Erfolg der „samtenen Revolution“ in der ČSSR, kam der Wunsch auf, die Begegnungen von Menschen aus Tschechien und Deutschland zu intensivieren und gegenseitige Besuche zu ermöglichen. In dieser Zeit haben das damalige Bundestagsmitglied Prof. Gert Weisskirchen und Prof. Herbert Schweizer vorgeschlagen, eine Verbindung zwischen Neckargemünd und Jindřichův Hradec herzustellen.

Bereits im März 1990 machte sich eine Delegation aus Neckargemünd unter meiner Führung mit drei Stadträten und Prof. Schweizer auf den Weg nach Jindřichův Hradec. Wir waren von dem herzlichen Empfang ebenso beeindruckt wie von der Schönheit und der historischen Bedeutung der Stadt am Vajgar. Bei dem Besuch war zu spüren, dass eine neue und demokratische Zeit in der damaligen – noch ČSSR – anbricht. Neben den Vertretern des Alten Regimes waren bei dem ersten Treffen die Vertreter des Občanské fórum dabei und gaben bereits die Richtung für die künftige politische Entwicklung vor. Die Vertreter des Bürgerforums waren voller Optimismus und in großer Erwartung überzeugt von den bevorstehenden demokratischen Veränderungen. Vladimír Špidlas Teilnahme an den Gesprächen und sein zurückhaltendes bescheidenes Auftreten sind mir noch in sehr guter Erinnerung. Es war der Beginn seines politischen Engagements, später wurde er Ministerpräsident der Tschechischen Republik und danach auch EU-Kommissar. Der erste Bürgermeister nach freien Wahlen wurde Josef Eder. An ihn, der leider früh verstorben ist, habe ich bes-

## Vzpomínky na začátky partnerství mezi městy Neckargemünd a Jindřichův Hradec

Za začátkem partnerství stálo umění. V roce 1989 byla v Neckargemündu uspořádána výstava, na které měly zastoupení rovněž grafiky jihočeských umělců, mezi nimiž byla i díla umělců z Jindřichova Hradce. Možnost uspořádání výstavy, zastoupené těmito umělci, vzešla na základě kontaktu mezi prof. Herbertem Schweizerem a PaedDr. Jaroslavem Cempírkem a rovněž Janem Fidlerem, občany Jindřichova Hradce, kteří později partnerství podporovali a aktivně ho doprovázeli. Tenkrát se ještě nedalo předpokládat, že o půl roku později dojde k rozpadu východního bloku, čímž se prakticky změní svět.

Velmi brzy po úspěchu „sametové revoluce“ v Československu se objevilo přání, umožnit další setkávání Čechů a Němců a zintenzivnit jejich vzájemné návštěvy. V této době tehdejší zástupce parlamentu prof. Gert Weisskirchen a prof. Herbert Schweizer přišli s návrhem pracovat na aktivnějším spojení mezi Neckargemündem a Jindřichovým Hradcem.

Již v březnu 1990 se neckargemündská delegace pod mým vedením a za účasti tří zástupců městské rady a prof. Schweizera vydala na cestu do Jindřichova Hradce. Hluboký dojem na nás učinilo velmi srdečné přijetí našimi partnery a rovněž krása a historický význam města nad Vajgarem. Již při této návštěvě bylo patrné, že v tehdejší Čkoslovensku začíná nová, demokratická doba. Vedle zástupců „starého režimu“ byli od našeho prvního setkání přítomni zástupci Občanského fóra, kteří v zásadě určovali směr následného politického vývoje. Zástupci Občanského fóra byli plni optimismu, velkého očekávání a nesporného přesvědčení o novém směru nadcházejícího demokratického vývoje. Velmi pěkné vzpomínky mám na setkání s Vladimírem Špidlou a na jeho zdrženlivé, skromné chování během našich rozhovorů. To byl začátek jeho politické kariéry, později se stal předsedou vlády České republiky, následně také evropským komisařem. Prvním starostou po svobodných volbách se stal Josef Eder. Na něho, bohužel příliš brzy zemřelého, mám ty nejlepší vzpomínky. Byl velkým podněcovatelem partnerství, které bylo skutečně o několik let později prostřednictvím městských rad měst Neckargemündu a Jindřichova Hradce uzavřeno. Dne 4. května 1996 byla v Neckargemündu za účasti četného obyvatelstva bý-

te Erinnerungen. Er war ein großer Befürworter der Partnerschaft, die einige Jahre später durch den Stadtrat in Neckargemünd und den Magistrat in Jindřichův Hradec beschlossen wurde: Am 4. Mai 1996 wurde die Partnerschaftsurkunde von dem damaligen Bürgermeister Petr Hudler und mir in Neckargemünd unter reger Beteiligung der Bürgerschaft besiegelt. In Jindřichův Hradec fand die Partnerschaftsfeier am 21. September 1996 statt. In den Reden beider Feiern betonten Petr Hudler und ich die Wichtigkeit dieser Städtepartnerschaft als Beitrag für eine gemeinsame friedvolle und freundschaftliche Zukunft unserer beiden Völker nach leidvoller Vergangenheit und Jahren des „Kalten Krieges“.

In den vergangenen 20 Jahren fanden viele Begegnungen zwischen den Menschen unserer beiden Städte statt. Ganz wichtig und bedeutsam sind die gegenseitigen Besuche von Schülerinnen und Schülern. Inzwischen waren einige Hundert junge Tschechen in Neckargemünd und ebenso viele junge Deutsche in Jindřichův Hradec. Hier gilt mein ganz besonderer Dank den am Schüleraustausch beteiligten Lehrkräften und in ganz besonderer Weise dem Leiter des Gymnasiums in Jindřichův Hradec, Miloslav Vokáč. Herr Vokáč war bei der ersten Begegnung in Jindřichův Hradec dabei und hat in den vergangenen 20 Jahren nicht nur den Schüleraustausch, sondern auch die Partnerschaft unserer Kommunen unterstützt und gefördert. Er ist bis heute eine wertvolle Stütze unserer Städtefreundschaft.

Anerkennung hat unsere Partnerschaft auch von Seiten der „Hohen Politik“ erfahren. Das Deutsche Auswärtige Amt hat unsere Verbindung unterstützt und mit guten Wünschen begleitet. Bürgermeister Horst Althoff und ich wurden zu einem Besuch in das tschechische Außenministerium in Prag eingeladen, bei der der erfolgreiche Zusammenschluss unserer Städte gewürdigt wurde. Der tschechische Botschafter in Deutschland besuchte Neckargemünd und sprach dabei über die historische Bedeutung der Verbindungen zwischen Deutschland und Tschechien.

Meine Erinnerungen an den Beginn der Partnerschaft verknüpfe ich mit dem Wunsch, dass damit weiterhin ein wertvoller Beitrag zur deutsch-tschechischen Verständigung und Freundschaft geleistet werden möge.

*Oskar Schuster*



valým starostou Petrem Hudlerem a mnou podepsána zakládací listina o partnerství. V Jindřichově Hradci se konaly oslavy k uzavření partnerství 21. srpna 1996. V našich oslavných projevech jsme Petr Hudler i já zdůrazňovali důležitost našeho partnerství jako přínos pro společnou mírovou a přátelskou budoucnost obou našich národů oproti minulým letům „studené války“. V průběhu uplynulých 20 let došlo k mnohým setkáním lidí obou našich států. Velmi důležité jsou přitom vzájemné návštěvy studentů. V mezidobí navštívilo několik stovek mladých Čechů Neckargemünd a podobný počet mladých Němců Jindřichův Hradec. V rámci těchto školních výměn patří můj zvláštní dík žáky doprovázejícím pedagogům a významným způsobem především řediteli Gymnázia v Jindřichově Hradci Miloslavu Vokáčovi. Pan Vokáč byl přítomen od prvního setkání s partnerskou delegací v Jindřichově Hradci a v průběhu uplynulých 20 let se podílel nejen na výměně studentů, ale významně podporoval a rozvíjel také partnerství našich měst. Dodnes je cennou oporou našeho partnerství.

Našemu přátelství se dostalo uznání i ze strany „vysoké politiky“. Také německé Ministerstvo zahraničních věcí zdůraznilo význam našeho spojení, výrazně je podpořilo a vyzdvihlo důležitost jeho budoucnosti. Náš starosta Horst Althoff a já jsme byli pozváni na návštěvu českého ministerstva zahraničních věcí v Praze, v jejímž rámci byla oceněna úspěšná spolupráce našich měst. Český vyslanec v Německu se při návštěvě Neckargemündu vyjádřil k historickému významu spojení mezi Německem a Českem. Mé vzpomínky na začátek partnerství jsou spojeny s přáním, abychom nadále všestranným přínosem podporovali hodnotu německého a českého porozumění a přátelství.

*Oskar Schuster*

## Der Beginn eines neuen Europa

Die Zuneigung zwischen Neckargemünd und Jindřichův Hradec brach sich Bahn, als Künstler und kulturell aufgeschlossene Bürgerinnen und Bürger von beiden Seiten des Eisernen Vorhangs einander im Sommer des annus mirabilis, dem wundervollen Jahr 1989, begegneten.

„Leben statt Krieg. Tschechoslowakische Kunst heute“ lautete der Titel mehrerer Ausstellungen von Malern, Plakatkünstlern, Zeichnern und Bildhauern in der ersten Septemberhälfte 1989 in Neckargemünd und der Region. Alle Beteiligten waren sich über die Blockgrenzen hinweg sicher: Die Kunst hat in die versteinerten Grenzen eine Bresche geschlagen.

Die Ausstellung musste monatelang vorbereitet werden. Zu Beginn schienen die Behörden in Prag verschlossen. Fast bis ans Ende der 80er Jahre des letzten Jahrhunderts herrschte noch die kommunistische Diktatur. Und doch hatte sie schon Risse bekommen. Der Aufstieg von Michail Gorbatschow veränderte die Sowjetunion, Solidarnosc hatte im Juni 1989 bei den ersten halboffenen Wahlen in Polen einen überragenden Sieg erzielt und in Ungarn stauten sich DDR-Bürger, die aus ihrem Land flohen.

Kunst ist immer ein Seismograph. Arbeiten der Kunst messen die gesellschaftliche Temperatur, stören verordnete Blickrichtungen und öffnen die Augen für neue Betrachtungsweisen. Vor dem Prager Frühling von 1968 wurde Franz Kafka wieder entdeckt. Eduard Goldstücker und František Černý haben Akzente gesetzt, die in den Aufbruch zu einem „Sozialismus mit menschlichem Antlitz“ mündete.

Mit den Panzerketten wurden Hoffnungen auf Reformen von innen zerstört, die nie wieder auflebten. Václav Havel aber, Jiří Hájek, Petr Uhl und Anna Sabatova bewahrten den Kern von 1968 in sich: Ein anderes Europa ist möglich. Im Archiv des Heidelberger Kunstforums sind Fotografien von drei Kunstwerken überliefert. Sie dokumentieren den Rang der damals gezeigten Kunst. Ein angedeutetes Kreuz wird von Stahlseilen geknebelt, eine Friedenstaube ist ans Kreuz genagelt und lässt ihren Kopf hängen,

## Začátek nové Evropy

Náklonnost mezi Neckargemündem a Jindřichovým Hradcem vznikla při příležitosti vzájemného setkání umělců a kulturně orientovaných, otevřených občanů z obou stran takzvané „železné opony“ v létě roku annus mirabilis – výjimečného roku 1989.

„Život namísto války. Československé umění dnes“ tak byly v zásadě označovány názvy četných výstav malířů, tvůrců plakátů, kreslířů a sochařů představených v první zářijové polovině roku 1989 v Neckargemündu a v jeho okolí. Všichni zúčastnění si byli nehledě na stávající rigidní hranice jisti: umění prolomilo tyto zkamenělé hranice.

Zmíněnou výstavu bylo nutno připravovat po dobu několika měsíců. V začátcích byli pražští úředníci odmítaví. Téměř do doby konce osmdesátých let minulého století vládla komunistická diktatura. Ale i ta časem dostávala trhliny. Nástup Michaila Gorbačova změnil Sovětský svaz, polská Solidarnosc získala v červnu 1989 v „polodemokratických“ volbách výrazné vítězství, v Maďarsku se soustředilo velké množství občanů Německé demokratické republiky, kteří opustili svou vlast.

Umění je vždy seizmografem. Umělecké práce jsou vždy měřítkem společenské teploty, odhalují předpojatý zorný směr a otevírají oči novému pohledu na věc. V době před „Pražským jarem“ v roce 1968 byl znovuobjeven Franz Kafka. Eduard Goldstuecker a František Černý se svými podněty výrazně zasloužili o pojetí a vývoj takzvaného „socialismu s lidskou tváří“.

Jejich naděje byly zničeny tanky a navždy pohřbeny. Václav Havel, Jiří Hájek, Petr Uhl a Anna Šabatová ale na své předchůdce z roku 1968 nezapomněli a jádro jejich nadějí nesli dál v sobě: nová Evropa je možná.

V archivu „Fóra umění v Heidelbergu“ jsou vystavena foto tří uměleckých děl, která dokumentují stupeň v té době zveřejňovaného umění. Naznačený kříž je spoután ocelovými dráty, na kříži je přikována holubice, symbol míru, avšak se svěšenou hlavou, kolem ústředního výjevu se lidské soukolí pokouší proniknout do nebe. Prostřední obraz nese letopočet 2000 s otazníkem. Osmdesátá léta byla utvá-



eine Gruppe von Menschen drängt sich flüchtend in den Himmel. Das mittlere Bild trägt die Jahreszahl 2000 mit einem Fragezeichen. Die 80er Jahre waren von Angst geprägt – man befürchtete den atomaren Untergang.

Dem setzten viele Europäer ihre Hoffnung entgegen. Die Grenzen, die den gemeinsamen Kontinent teilten, übersprangen sie. Sie setzten darauf: Menschen sollten sich begegnen können, die Konfrontation zwischen Ost und West war künstlich geschaffen, eine Politik der Verständigung war nötig, damit militärische Zusammenstöße vermieden werden können.

1975 hatte politisch eine neue Phase der internationalen Politik begonnen. In Helsinki trafen sich die Regierungschefs aller Staaten, von Kanada, den USA, dem europäischen Westen und allen Staaten des Warschauer Pakts. Ein zentraler Teil des Vertragswerks gab Menschen beiderseits der militärischen Blöcke Chancen für „menschliche Erleichterungen“. Im europäischen Osten entstanden Menschenrechtsgruppen, zuerst in Moskau und dann in vielen anderen Hauptstädten – und 1977 in Prag die Charta 77.

Daran konnten wir anknüpfen. Mit Beginn der 80er Jahre setzten Prozesse ein, die schließlich 15 Jahre nach der Konferenz von Helsinki zum Ende der Blockkonfrontation führte.

Die Städtepartnerschaft Neckargemünd und Jindřichův Hradec ist die Frucht zivilgesellschaftlichen Mutes, die europäische Teilung durch eigenes Handeln zu überwinden. Freiheit und Demokratie, Gleichheit und Solidarität sind Werte, für die es sich in wachen aktiven Bürgergesellschaften überall in Europa damals, heute und zukünftig über die Grenzen hinweg einzusetzen lohnt.

*Gert Weisskirchen*

řena strachem, všeobecným strachem z atomového ohrožení a zániku.

Proti této skutečnosti se ve své naději postavilo mnoho Evropanů, překročili hranice, dělící je na jejich společném světadílu. Shodli se na zásadní věci, lidé by měli mít možnost se setkávat i přes uměle vytvořenou konfrontaci mezi východem a západem. Bylo nutné sjednotit se na politice spolupráce při respektování vzájemných potřeb všech, a tím vyloučit politicko-vojenské neshody.

V roce 1975 začala na politickém základě nová fáze mezinárodní politiky. V Helsinkách došlo k setkání předsedů vlád všech států, počínaje Kanadou, přes USA, evropský západ a všechny státy Varšavské smlouvy. Zásadním bodem společné smlouvy byla idea uvolnění napětí na obou stranách politické a vojenské osy, jako společného rozhodnutí obou stran vojenských paktů. Východní Evropa reagovala vytvořením různorodých stran lidských práv, zprvu v Moskvě, vzápětí i v dalších hlavních evropských městech. A v roce 1977 v Praze vznikem Charty 77.

Na tuto skutečnost jsme mohli navázat. Začátkem 80. let se začaly prosazovat procesy, které po patnácti letech od konání konference v Helsinkách prakticky vedly ke konci politiky studené války.

Partnerství mezi Neckargemündem a Jindřichovým Hradcem je plodem odvahy občanské společnosti, která svým vlastním konáním překonala rozdělení evropské společnosti a politiku studené války.

Svoboda a demokracie, rovnost a solidarita jsou hodnoty, pro které se, v bdělých, aktivních občanských společnostech všude v Evropě, stojí, v minulosti, tak dnes i v budoucnosti, nehledě na hranice, zasadit.

*Gert Weisskirchen*

## 25 Jahre Schüleraustausch zwischen dem Gymnázium Vítězslava Nováka und dem Max-Born-Gymnasium – eingebettet in die Städtepartnerschaft

25 Jahre gymnasialer Schüleraustausch, eingebettet in die Städtepartnerschaft – ein Mosaik aus Bildern einer langen Schulpartnerschaft breitet sich vor dem geistigen Auge aus:

Das alljährliche Ritual der Anfrage nach Interessenten eines Tschechien-Austausches, erste Treffen, bei denen sich die Jugendlichen über die Unternehmung informieren, zu der sie von vorhergehenden Jahrgängen schon inspiriert wurden. Nach Anmeldung und Programmgestaltung: die Fahrt ins Nachbarland, nach Tschechien, terra incognita! Der Grenzübertritt wird nur wegen des Tickens des Handys mit Tarifinformationen für Auslandsaufenthalte bemerkt, muntere Vorfreude allenthalben, erlebte europäische Freiheit!

Angefeuert von der Begeisterung der Lehrkräfte kommt es zu ersten Begegnungen mit den tschechischen Schülern, Begrüßung vor dem Gymnasium, zaghafte Annäherungen, ein erstes scheues Lächeln, das die Unsicherheiten auf beiden Seiten besiegt, gemeinsames Nachhausegehen.

Die Lehrkräfte sind sich da schon vertrauter: Herzliche Umarmungen, Nachfragen, wie es zu Hause so geht, nach Familie, Gesundheit und überhaupt. Wir sind bei Freunden angekommen! In den nachfolgenden Tagen unternehmen wir unvergessliche Ausflüge, erleben persönliche Begegnungen und Schulbesuche, die Schüler lernen sich immer näher kennen, gut festzustellen am Lautstärkepegel des Lachens und Erzählens im Bus. Die Gesten der Jugendlichen symbolisieren Verstehen, ein stilles Einvernehmen und Harmonie aufgrund gleichen Denkens und Fühlens. Unmerklich entsteht Gemeinsamkeit, die nicht nur im Unterhaken der Mädchen beider Länder beim Stadtbummel augenscheinlich wird, sondern auch beim gemeinsamen und einträchtigen Aushandeln längerer Freizeiten mit den Lehrerinnen und Lehrern, die den Austausch betreuen.

Auch bei Lehrkräften, die den Schüleraustausch mit großer Hingabe betreiben, hat sich über die Jahre hinweg eine tiefe Vertrautheit eingestellt: Man begleitet einander mittlerweile über 25 Jahre in den Lebensläufen, in Freude und bei

## 25 let výměny studentů mezi Gymnázium Vítězslava Nováka a Gymnázium Maxe Borna – zastřešeno partnerstvím měst

25 let gymnaziální výměny zastřešené partnerstvím měst – mozaika z obrazů dlouhého partnerství škol se rozprostírá před našimi očima:

Každoroční rituál dotazů na zájemce o výměnu do Česka, první setkání, na něž se mladí lidé informují o akci, k níž byli již inspirováni staršími ročníky. Po přihlášce a sestavení programu, cesta do sousedního státu, do Česka, terra incognita! Překročení hranice si všimneme pouze tukučím mobilu s tarifními informacemi pro pobyt v zahraničí, radost předem, prožitá evropská svoboda!

Povzbuzování nadšením učitelů dochází k prvnímu setkání s českými studenty, pozdravení před gymnáziem, rozpačité sblížení se, první plachý úsměv, který překoná nejistotu na obou stranách, společná cesta domů.

Učitelé jsou si již bližší, srdečné objetí, dotazy, jak se vede doma, co rodina, zdraví a vůbec. Přijeli jsme k přátelům! V příštích dnech uskutečníme nezapomenutelné výlety, prožijeme osobní setkávání a návštěvu školy, studenti se seznamují blíže a blíže, což se dobře pozná na hlasitosti smíchu a povídání v autobuse. Gesta studentů symbolizují pochopení, tichý souhlas a harmonii na základě stejného myšlení a citění. Nepozorovaně vzniká sounáležitost, která se projevuje nejenom tím, že dívky se vedou pod paži při procházce městem, nýbrž i společným a souhlasným vyjednáváním delší doby volného času u učitelek a učitelů, kteří výměnu dozorují.

I u učitelů, kteří se výměně studentů s velikou obětavostí věnují, se během let vytvořila hluboká důvěrnost: Sledujeme se navzájem po dobu 25 let v radosti i při ranách osudu, rozumíme si i bez velikých slov, v telefonu již poznáme podle hlasu, jak se partner cítí. To se nazývá přátelství, které odolává i bouřlivým situacím velké politiky!

A studenti obou gymnázií? Stojí u autobusu, který je přistaven na cestu domů, zcela jiný obraz než při příjezdu. Ještě jsem to nezažila jinak, čeští a němečtí studenti se objímají, vyměňují se poslední dárečky – většinou talismánky – mnozí pláčou kvůli bolesti z rozloučení, nezřídka se domlouvají na setkání již před



Schicksalsschlägen, man versteht sich, auch ohne große Worte, am Telefon gibt die Stimmlage allein schon Auskunft über die Befindlichkeit. Das nennt man Freundschaft, die auch stürmischen Großwetterlagen der Politik trotzt!

Und die Schülerinnen und Schüler beider Gymnasien? Sie stehen vor dem Bus, der zur Abreise in die Heimat bereitsteht: ein völlig konträres Bild als bei der Ankunft. Ich habe es bisher noch nie anders erlebt: Die tschechischen und deutschen Schüler umarmen sich, letzte Geschenke werden ausgetauscht – meist Glücksbringer – viele weinen aufgrund des Abschiedsschmerzes, nicht selten verabredet man sich zu Treffen bereits vor dem nächsten Austausch, oft mit den Familien. Meist ist es seltsam ruhig auf der Heimfahrt, das Erlebte klingt nach – der Schüleraustausch macht nachdenklich. In einem Feedback-Bogen brachte es eine Schülerin auf den Punkt: „Ich habe, glaube ich, in Tschechien verstanden, was ein geeintes und friedliches Europa bedeutet, denn ich habe jetzt tschechische Freunde gefunden!“ Dem ist nichts hinzuzufügen – Mission erfüllt!

*Susanne Schweinfurth*



*Schulleiter Horst Linier und Miloslav Vokáč auf dem Balkon der deutschen Botschaft in Prag (anlässlich einer Schülerreise nach Prag zum Empfang „20 Jahre Fensterrede H.-D. Genscher“, 2009) / Ředitelé gymnázií Horst Linier a Miloslav Vokáč na balkoně německého velvyslanectví v Praze (listopad 2009)*

příští výměnou, často s celými rodinami. Na cestě domů je většinou ticho, zážitky se zpracovávají – výměna studentů vyvolává zádumčivost. Jedna studentka to vystihla v dotazníku ke zpětné vazbě následovně: „Myslím, že jsem v Česku pochopila, co to znamená sjednocená a mírumilovná Evropa, neboť jsem teď našla české přátele!“ K tomu nelze nic dodat – mise byla splněna!

*Susanne Schweinfurth*

*Deutsch-tschechische Schüler-Delegation im Garten der Deutschen Botschaft vor dem „Trabi auf Beinen“ N (November 2009) / Česko-německá delegace žáků v zahradě německého velvyslanectví před symbolickým „TRABANTEM“ (listopad 2009)*





## **Grußwort des Schulleiters des Max-Born-Gymnasiums Neckargemünd zum Zwanzigjährigen Partnerschaftsjubiläum der Städte Jindřichův Hradec und Neckargemünd**

Als Schulleiter des Max-Born-Gymnasiums Neckargemünd ist es mir eine besondere Ehre, im Rahmen dieser Festschrift anlässlich des zwanzigjährigen Jubiläums die Glückwünsche unserer Schulgemeinschaft zu einer herausragenden Partnerschaft übermitteln zu dürfen. Eine zwanzig Jahre währende lebendige Freundschaft, die mit dazu beigetragen hat, nach dem Kalten Krieg Grenzen zu überwinden und friedliche Prozesse in Gang zu bringen, verdient die Würdigung aller Bürger und ihrer Institutionen in den beiden Gemeinden.

Als Vertreter der Schulgemeinschaft des Neckargemünder Gymnasiums möchte ich aber die Rolle der Schulen, insbesondere der Gymnasien der beiden Partnerstädte bei Entstehung, Vertiefung und Verstetigung der Freundschaft zwischen den Gemeinden besonders hervorheben; denn zukunftsorientiert und „tiefenwirksam“ kann eine solche Beziehung nur sein, wenn junge Menschen einbezogen und dauerhaft involviert werden. Unsere

## **Zdravice ředitele Gymnázia Max Born Neckargemünd k dvacetiletému jubileu partnerství měst Jindřichův Hradec a Neckargemünd**

Jako řediteli Gymnázia Max Born Neckargemünd je mi zvláštní ctí, že mohu v rámci slavnostního příspěvku u příležitosti dvacetiletého jubilea předat blahopřání naší školy k vynikajícímu partnerství. Živé partnerství, trvající dvacet let, které přispělo k tomu, že byly odbourány hranice po studené válce a zahájeny mírové procesy, si zaslouží úctu všech občanů a jejich institucí v obou městech.

Jako zástupce školské společnosti Gymnázia Neckargemünd bych chtěl ale zvlášť vyzdvihnout roli škol, obzvláště gymnázií obou partnerských měst při vzniku a prohloubení přátelství mezi městy, neboť orientace do budoucnosti a „hloubka působení“ takového vztahu může existovat pouze tehdy, když jsou do ní trvale zapojeni mladí lidé. Naši mladí studenti jsou totiž těmi multiplikátory, kteří přenášejí ducha porozumění a tolerance do svého vlastního okolí a případným udržováním vztahů přesahujících



*Einweihung des neuen Schulzentrums Neckargemünd/Einweihung des Klettergartens (2008) /  
Slavnostní otevření nového školního a lanového centra Neckargemünd (2008)*



jungen Austauschschüler sind nämlich die Multiplikatoren, die den Geist der Verständigung und Toleranz in ihr eigenes Umfeld hineinbringen und gegebenenfalls durch die Pflege der Beziehungen lange über den Austausch hinaus zu einer Verstärkung der persönlichen, schulischen und politischen Beziehungen beitragen. Schon im November 1989, als in der Tschechoslowakei die führende Rolle der Kommunistischen Partei in der Verfassung aufgehoben wurde und die dadurch entstehenden Veränderungen begeistert gefeiert wurden, gab es die ersten Schulfahrten nach Jindřichov Hradec. Am 11. Dezember wurden die Grenzbefestigungen zur Bundesrepublik Deutschland abgetragen. Im Jahr 1990 wurde unser Austausch offiziell besiegelt. Mit einem symbolischen Akt haben deutsche und tschechische Schüler damals auf dem ehemaligen Todesstreifen eine Baumpflanzaktion durchgeführt, die bei allen Beteiligten in guter Erinnerung geblieben ist. In so guter Erinnerung, dass 18 Jahre danach die damalige Wirkungsstätte besucht und die Bäume bewundert wurden, die genauso kräftig gewachsen waren wie die Partnerschaft, die im Jahr 2015 ihren 25igsten Austausch feiern durfte. Insgesamt über 1200 Schüler beider Schulen haben in Gastfamilien das Leben im Nachbarland bisher kennengelernt. Damit ist dieser deutsch-tschechische Austausch einer der erfolgreichsten und beständigsten überhaupt.

Unser Schüleraustausch ist so alt wie die Wende und die entstehenden neuen Staaten. Und so wie diese neuen Staaten – trotz aller in demokratischen Staaten notwendigen Konflikte – beständig, stabil und erfolgreich geblieben sind, so hat auch unser Schüleraustausch alle unterschiedlichen politischen Konstellationen überdauert und hat erfolgreich seinen kleinen Beitrag geleistet zur Aussöhnung und zur Verständigung und schließlich auch zur Entstehung und Weiterentwicklung der kommunalen Partnerschaft. Dass die Beziehungen zwischen den beiden Städten und ihren Institutionen und Vereinigungen im Jahr 1996 schließlich in ein dauerhaftes Fundament gegossen wurden, war unabdingbare Voraussetzung für eine dauerhafte Freundschaft, deren zwanzig-jähriges Jubiläum wir nun feiern dürfen.

Als Schulleiter des Gymnasiums Neckargemünd gratuliere ich im Namen der Schulgemeinschaft des Max-Born-Gymnasiums den beiden Gemeinden zu dieser herausragenden Partnerschaft, bedanke mich für das kommunale Engagement und gebe meiner Hoffnung Ausdruck, dass dieses wunderbare Projekt sich lange erhält und weiterentwickelt im Interesse des Friedens und der Freiheit in Europa.

*Horst Linier*

výměnu vedou k zosobnění školních a politických vztahů. Již v listopadu 1989, když byla v Československu zrušena vedoucí role komunistické strany, a změny, které to přineslo, byly nadšeně oslavovány, došlo k prvním školním cestám do Jindřichova Hradce. Dne 11. prosince byly zrušeny hraniční zátarasy ke Spolkové republice Německo. V roce 1990 byla naše výměna oficiálně potvrzena. Symbolickým aktem provedli tehdy němečtí a čeští studenti v bývalém hraničním pásmu výsadbu stromků, která zůstala všem zúčastněným trvale v paměti. V tak dobré paměti, že po 18 letech bylo toto místo znovu navštíveno a byly obdivovány stromy, které vyrostly rovněž do takové síly jako partnerství, které v roce 2015 slavilo svoji pětadvacátou výměnu. Celkem se seznámilo více nežli 1200 studentů se životem v rodinách v sousedním státu. Tím je tato německo-česká výměna jednou z nejuspěšnějších a nejtrvalejších vůbec.

Naše výměna studentů je tak stará jako politická změna a nově vzniklé státy. A tak jako tyto nové státy, které jsou – přes všechny konflikty, které jsou v demokratických státech nutné – trvalé, stabilní a úspěšné, přečkala i výměna studentů různé politické konstelace a úspěšně přispěla svou troškou do mlýna k porozumění a následně ke vzniku a dalšímu rozvoji komunálního partnerství.

To, že byly v roce 1996 navázány vztahy mezi oběma městy a jejich institucemi a spolky na pevném a trvalém základě, bylo bezpodmínečným předpokladem pro trvalé přátelství, jehož dvacetileté jubileum nyní můžeme oslavovat.

Jako ředitel Gymnázia Neckargemünd gratuluji jménem celého školního společenství Gymnázia Maxe Borna oběma městům k tomuto vynikajícímu partnerství, děkuji za komunální angažmá a vyjadřuji své přesvědčení, že tento nádherný projekt bude dlouho udržován a dále rozvíjen v zájmu míru a svobody v Evropě.

*Horst Linier*

## **Musikschule Neckargemünd und Základní umělecká škola Jindřichův Hradec – eine lebendige Partnerschaft mit Tradition – und Zukunft**

Zuletzt 2009 und 2011 war die Musikschule Neckargemünd in Jindřichův Hradec zu Gast; die gute Erinnerung daran ist bei den beteiligten Schüler/innen, Eltern und Kolleg/innen sehr lebendig. Da war es höchste Zeit, wieder einmal einen Gegenbesuch von der Základní umělecká škola (ZUŠ), der dortigen Musik- und Kunstschule, in Neckargemünd willkommen zu heißen. Die Einladung fand in Tschechien freundliche Aufnahme, das Vorhaben fand breite Unterstützung bei Stadt, Elternschaft, Musikschul-Freundeskreis und Kollegium, nicht zu vergessen dem deutsch-tschechischen Förderprogramm „Tandem“, und konnte somit in Angriff genommen werden.

Anfang September 2015, in der letzten Sommerferienwoche, war es soweit: Ein Reisebus mit vierzig Jugendlichen aus der Partnerstadt und sieben Musiklehrer/innen um Schulleiter Vojtěch Maděryč langte am Neckarlauer an. Eine kurze Erfrischung zum Willkommen reichte den Tschechen nach der langen Fahrt, schon wurden Instrumente und Tanzkostüme ausgeladen und zu ersten gemeinsamen Proben in das Prinz-Carl-Gebäude gebracht. Jugendliche beider Musikschulen probten in den folgenden Tagen intensiv gemeinsam, angeleitet und betreut von deutschen und tschechischen Lehrer/

## **Hudební škola v Neckargemündu a Základní umělecká škola v Jindřichově Hradci – živoucí partnerství s tradicí a budoucností**

Naposledy v letech 2009 a 2011 byla hudební škola z Neckargemündu hostem v Jindřichově Hradci. Zúčastněné školačky a školáci, rodiče a členové učitelského sboru mají dodnes prožité zážitky v živé paměti. Bylo načase s radostí požádat jindřichohradeckou Základní uměleckou školu o její reciproční návštěvu Neckargemündu. Toto pozvání se v Česku setkalo s vřelým přijetím a záměr pozvat přátele našel rozsáhlou podporu ze strany města, rodičovského zastoupení, reprezentantů Přátel hudební školy a jejího Kolegia a v neposlední řadě i německo-českého dotačního programu „Tandem“. Další školní umělecká výměna mohla začít.

Začátkem září 2015, v posledním týdnu letních prázdnin, přijela do Neckargemündu jindřichohradecká návštěva. Autobus, obsazený čtyřiceti mladistvými hudebníky z partnerského města za účasti jejich sedmi učitelek a učitelů hudby a pod vedením ředitele školy Vojtěcha Maděryče, dorazil do Neckarlauer (pozn.: oblast na nábřeží Neckargemündu). Po krátkém občerstvení a uvítání, nehledě na dlouhou cestu, se okamžitě začalo s vykládáním hudebních nástrojů a tanečních kostýmů, které byly dopraveny k první společné zkoušce do budovy Prinz-Carl. V nadcházejících dnech následovaly intenzivní zkoušky žáků z obou základních škol pod společným vedením českých a německých učitelů a učitelek, v rozpětí začínajícím hudbou komorního dua, pokračujícím Rockbandem a Irským folkovým souborem a vrcholícím skladbami, přednesenými velkým symfonickým orchestrem. I v průběhu volného programu si přišli hosté a hostitelé společně na své. Zvláště při skladbě „River Boat Schuffle“, která byla na pozvání města Neckargemündu prezentována na lodi cestou do Neckarsteinachu a jejíž interpretace se odehrávala nejen na lodi, ale i na nábřeží, a kdy se ke skladbě, k velké radosti účinkujících, zpěvem a tancem připojili i procházející lidé.

Dalším vrcholem setkání byl bezpochyby společně uspořádaný koncert v prostorách ekumenické Archy v Neckargemündu. Bylo úžasné vidět a slyšet, k jakému souladu v průběhu tak



*Gemeinsame Proben der Orchester (September 2015) /  
Společné zkoušky orchestru (září 2015)*



innen, in verschiedenen Besetzungen vom Kammermusik-Duo über Rockband und Irish Folk Ensemble bis hin zum großen Sinfonieorchester. Auch beim Freizeitprogramm kamen sich Gäste und Gastgeber näher, besonders beim „River Boat Shuffle“, einer Flussfahrt nach Neckarsteinach, zu der die Stadt Neckargemünd eingeladen hatte und bei dem nicht nur während der Fahrt auf dem Schiff, sondern zur großen Freude der zufälligen Passanten auch auf dem Neckarsteiner Neckarlauer musiziert und getanzt wurde.

Ein weiteres Highlight der Begegnung war sicherlich das gemeinsam gestaltete Partnerschaftskonzert in der Arche Neckargemünd; erstaunlich zu sehen und zu hören, eine wie enge Verbindung in so kurzer Zeit in den kleinen und großen Ensembles entstanden war, die fast vollständig in länder- und musikschulübergreifender Besetzung musizierten.

Dankbar und froh zurückblickend auf die gemeinsam gebrachte Zeit – und den Einsatz der vielen aufopferungsvoll tätigen Helferinnen und Helfer – verlief der Abschied am folgenden Tag, das Bedauern über die Trennung gemildert durch das feste Vorhaben, diese lebendige Partnerschaft fortzusetzen und immer wieder zu erneuern.

*Stephan Schmitz*



*Ein Ständchen während der gemeinsamen Schiffstour am Neckarlauer in Neckarsteinach (September 2015) / Zastávka během společné plavby lodí po Neckaru v Neckarsteinachu (září 2015)*

krátkého času došlo jak u malých, tak i u velkých souborů. Hudba překonala jazykové bariéry a hranice.

S vděčností a rádi vzpomínáme na společně prožitý čas za pomoci a nasazení mnoha obětavých dobrovolníků. Následující den proběhlo rozloučení. Lítost nad loučením byla zmírněna pevným předsevzetím, dále rozvíjet a na nových úrovních pokračovat v partnerství hudebních a uměleckých škol.

*Stephan Schmitz*



*Das Abschlusskonzert des Musikerschul austauschs in der Arche, Neckargemünd (September 2015) / Závěrečný koncert v prostorách Archy při výměnném pobytu – hudebních škol Neckargemünd (září 2015)*

## Ein Rückblick auf die Gründung einer Städtepartnerschaft

Anfänge sind oft unscheinbar und vieldeutig. So ist es auch für mich mit der Vorgeschichte der Neckargemünder Städtepartnerschaft mit Jindřichův Hradec.

Wohl im Januar 1987 brachte Gert Weisskirchen einige engagierte Friedensfreunde aus der damaligen ČSSR von seinen vielen Reisen nach Osteuropa zu einem Treffen christlicher Sozialdemokraten in Schönau mit. Wir kannten damals natürlich nicht die weitere politische Entwicklung und schwankten zwischen Hoffnung und Skepsis. Doch wir hatten Mut zum Wagnis weiterer Kontakte, obwohl wir wussten, welches Misstrauen etliche Zeitgenossen hegten. Anfang März 1987 nahmen wir eine förmliche Einladung des parteinahen tschechoslowakischen Friedenskomitees zu einer mehrtägigen Begegnung in Prag an. Wir erlebten unzählige Empfänge und Begegnungen, dabei kaum substanzielle Diskussionen mit den regimenahen Gastgeber, allerdings solche mit prominenten Vertretern der Bürgerrechtsbewegung, der Charta 77. Der damalige Besuch bei einer Prager Künstlergruppe ließ überraschend die Möglichkeit und den Wunsch nach einer Kunstaustellung tschechoslowakischer Künstler im Rhein-Neckar-Raum aufkeimen. Von einer möglichen Städtepartnerschaft wagten wir zunächst freilich nicht einmal zu träumen.

Diese Ausstellung aber wurde – auch zu unserer eigenen Überraschung – nach längerer Vorbereitung im September 1989 in Neckargemünd, Heidelberg und Sandhausen durchgeführt. Anlässlich derselben weilten zahlreiche tschechische Gäste in Neckargemünd. Jaroslav Cempírek, Jan Fidler und Jaromír Procházka wohnten bei uns in der Hermann-Walker-Straße. Hier gab es nächtelang bei gutem badischen Wein viele leidenschaftliche Diskussionen über Möglichkeiten der Überwindung des Kalten Kriegs, der Demokratisierung des „real existierenden Sozialismus“ und der weiteren Konsequenzen der deutsch-tschechoslowakischen Begegnungen.

Bei diesen Gesprächen tauchte dann auch zum ersten Mal das Projekt einer konkreten Städtepartnerschaft auf. Eine Idee, die sogleich positive Resonanz in der Neckargemün-

## Ohlédnutí za vznikem partnerství měst

Začátky jsou často nepatrné a mnohoznačné. Tak se mi jeví i okolnosti vzniku partnerství měst Neckargemündu a Jindřichova Hradce.

Po mnohých z jeho cest po východní Evropě přivedl Gert Weisskirchen v lednu 1987 ke společnému setkání křesťanských sociálních demokratů do městečka Schönau přátele z dřívějšího Československa, které spojovala snaha mírově řešit tehdejší rozpory mezi dvěma protichůdnými politickými bloky. Tenkrát jsme samozřejmě ještě nevěděli, co další vývoj přinese a naše pocity kolísaly mezi nadějí a skepsí. I když jsme věděli o nedůvěře mnohých našich souputníků, nechyběla nám odvaha k prohloubení stávajících a k vytvoření dalších kontaktů.

Začátkem března 1987 jsme přijali přímé, nekonvenční pozvání československého mírového výboru k vícedennímu setkání v Praze. Zažili jsme četná přijetí a setkání odlišného druhu, na jedné straně nepodstatné diskuse se zástupci vládnoucího režimu, zato ale, na straně druhé, plodnou výměnu se zástupci takzvaného Občanského hnutí, se zástupci Charty 77. Z tamější návštěvy pražské umělecké skupiny překvapivě vyklíčilo přání a i možnost, uspořádat uměleckou výstavu československých umělců v rýnsko-neckarské oblasti. O možnosti partnerství mezi městy se nám v té době samozřejmě ještě ani nesnilo.

K našemu velkému překvapení byla po dlouhých přípravných pracích výstava v průběhu září 1989 ve městech Neckargemünd, Heidelberg a Sandhausen předvedena. U příležitosti výstavy pobývali mnozí čeští hosté v Neckargemündu. Jaroslav Cempírek, Jan Fidler a Jaromír Procházka bydleli tenkrát u nás v ulici Hermann-Walker-Straße. Při výborném bádenském víně jsme dlouhé noci vedli náruživé diskuse o cestách k překonání studené války, o možnostech demokratizace takzvaného „reálného socialismu“ a o dalších možných důsledcích německo-československých setkávání. V průběhu těchto nesčetných rozhovorů poprvé vytanul projekt možnosti konkrétního přátelství mezi městy. Idea, která zároveň našla pozitivní ohlas u Sociálně demokratické strany v Neckargemündu. Protože Jaroslav Cempírek a Jan



der SPD fand. Da Jaroslav Cempírek und Jan Fidler aus Jindřichův Hradec stammen und Gäste in Neckargemünd waren, ergab sich zwanglos der Vorschlag einer Partnerschaft der beiden Städte. Wir waren gemeinsam entschlossen, diesen Brückenschlag voranzutreiben. Die damaligen Protagonisten freuen sich heute natürlich sehr, dass die Brücken zwischen diesen zwei schönen Kommunen fest und tragfähig geworden sind.

*Herbert Schweizer*

Fidler pocházeli z Jindřichova Hradce a byli častými hosty Neckargemündu, byl nenuceně přijat návrh pro partnerství obou těchto měst. Byli jsme společně rozhodnuti tento most dále stavět. Tehdejší protagonisté jsou dnes samozřejmě nesmírně potěšeni, že se mosty mezi dvěma krásnými městy staly bezesporu pevnými a nosnými.

*Herbert Schweizer*



*Gemeinsames Foto der Vertreter beider Städte anlässlich der Feier des 20. jährigen Jubiläums der Partnerschaft zwischen den Städten Jindřichův Hradec und Neckargemünd (September 2016, Neckargemünd)*

*Společná fotografie zástupců obou měst při příležitosti oslav 20. výročí partnerství mezi městy Jindřichův Hradec a Neckargemünd (září 2016, Neckargemünd)*





Herausgegeben von der Stadt Jindřichův Hradec in Zusammenarbeit mit der Stadt Neckargemünd im Jahre 2016.  
Die Stadtverwaltungen beider Städte bedanken sich für die Zusammenarbeit bei allen, die sich an der Herausgabe der Broschüre beteiligt haben.  
Die Textübersetzungen: Vladimíra Linhartová, Susanne Schweinfurth, Ivana Buchholz.  
Fotos: Archive der Partnerstädte und Schulen. Grafik und Druck Druckerei RAIN Jindřichův Hradec.